

ЗВЕРНЕННЯ ЩОДО НАСИЛЬНИЦЬКОГО ЗНИКНЕННЯ ГРОМАДЯНИНА УКРАЇНИ ПАВЛА ГРИБА

24 серпня 2017 року 19-річний громадянин України Павло Гриб зник на території Білорусі. Станом на 4 вересня 2017 року його місцезнаходження залишається невідомим. Офіційний Мінськ підтверджує факт перетину білоруського кордону, однак спростовує факт затримання та утримання Павла Гриба своїми правоохоронними органами.

Родина Павла, його адвокат, українські правозахисники вважають, що Павло став жертвою насильницького зникнення та міг бути перевезений до Росії **Федеральною службою безпеки РФ**. Відповідне переконання висловила також **Служба безпеки України**.

Короткий огляд справи

24 серпня 2017 року Павло приїхав до міста Гомель у Білорусі, або зустрівся із дівчиною, з котрою спілкувався тільки в соціальних мережах, спершу у «ВКонтакте», а потім через Skype. Він ніколи не бачився з нею особисто. Відповідно до тексту переписки Павла в Skype, дівчина прилетіла на зустріч з Російської Федерації літаком до Мінська, а потім — потягом до Гомеля разом із своєю мамою. Зустріч мала відбутись неподалік від авто та ЖД вокзалів.

Павло Гриб мав повернутись в той самий день, однак не повернувся. На наступний день після зникнення сина, тобто 25 серпня, його батько, Ігор Гриб поїхав до Гомеля на його пошуки. У місті батько з'ясував, що Павло Гриб знаходиться в розшуку за статтю 205 Кримінального кодексу Російської Федерації (**терористичний акт**), ініціатором розшуку є **Федеральна служба безпеки** Російської Федерації по Краснодарському краю, місту Сочі. Інформацію щодо перебування сина в розшуку Ігор Гриб бачив на власні очі.

У спілкуванні з українськими ЗМІ, особа під псевдонімом 44Ruthenia повідомила, що призначити зустріч у Білорусі її змусили представники Федеральної служби безпеки Російської Федерації. Також вона повідомила журналістам, що на неї здійснюється тиск з боку ФСБ РФ та відкрито справу за тією самою статтею, що і на Павла Гриб.

Варто підкреслити, що **громадянин України Павло Гриб ніколи в житті не відвідував території Російської Федерації**, а за кордоном був у 2012 році ще дитиною. Після революційних подій 2013-14 років та початку військової агресії Російської Федерації проти України у 2014 році, Павло був активним дописувачем в соціальних мережах, часто різко висловлював свою позицію щодо російської збройної агресії та воєнних злочинів. Зважаючи на зростання контролю за Інтернетом з боку російських правоохоронців, припускаємо, що саме інтернет-активізм Павла привернув до нього увагу ФСБ.

Крім того, Павло не брав участі в бойових діях на сході України, та й служити в силових структурах, йому **заборонено за станом здоров'я**. Він має інвалідність. Павло постійно змушений приймати підтримуючі препарати, перебувати під наглядом лікаря. Крім того йому необхідна термінова операція, до якої він готувався напередодні зникнення. Відсутність ліків і належної і своєчасної медичної допомоги може привести до фатальних наслідків.

Реакція представників влади

У відповідь на запит родини в Гомельській прикордонній групі надали інформацію щодо перетину 24.08.2017 р. кордону Павлом Грибом. Однак, у зворотньому напрямку кордон з Україною він не перетинав. Відповідно до інструкцій, прикордонники при виявленні в пункті пропуску осіб, котрих оголошено в розшук, негайно повідомляють про це ініціатора розшуку (в даному випадку - ФСБ) а також мають затримати таких осіб і передати їх відомству, яке ініціювало розшук. Як відомо, у Республіки Білорусь та Російської Федерації використовуються спільні бази.

Консул України в Мінську повідомив, що, згідно з офіційною інформацією, Павла Гриба немає серед затриманих у СІЗО Білорусі. Підтвердженнь чи спростувань затримання і кримінального переслідування Павла Гриба з боку РФ так і не було оприлюднено.

Родиною Павла подано заяви про злочин до правоохоронних органів Білорусі та РФ з вимогою знайти, повернути Павла і провести розслідування. Білорусь прийняла і зареєструвала таку заяву. Про реакцію Росії на сьогоднішній день на нічого не відомо.

В Україні за фактом зникнення Павла кримінальне провадження розслідує Чернігівська прокуратура.

Ми маємо підстави вважати, що йдеться про насильницьке зникнення громадянина України Павла Гриба, організоване і здійснене силами Федеральної служби безпеки Російської Федерації.

Зважаючи на викладені вище факти, ми вимагаємо

від Російської Федерації:

- Надати родині Павла Гриба, його адвокату, а також Україні вичерпну інформацію щодо:
 - **місця тримання** Павла Гриба;
 - **обвинувачень**, які висунуті Павлові, а також **розслідування його справи**;
 - **стану здоров'я** Павла.
- Окрім того, вимагаємо забезпечити Павлові доступ до **належного та якісного медичного обслуговування та лікування, до українського Консула, а також незалежного адвоката.**

від влади Білорусі:

- Забезпечити **належне розслідування** насильницького зникнення Павла Гриба.
- Забезпечити **повноцінну співпрацю із українськими правоохоронними органами** задля розслідування насильницького зникнення Павла Гриба, забезпечити Генеральну прокуратуру України усією необхідною інформацією, відеозаписами, іменами та показами прикордонників та іншими матеріалами, а також надати інформацію щодо процедури взаємодії між білоруськими прикордонниками та ФСБ у випадку перетину кордону особами, що перебувають у розшуку ФСБ.

від уряду України:

- Забезпечити **належне розслідування** насильницького зникнення Павла Гриба.
- Використати всі передбачені законом **інструменти міжнародної співпраці** між Україною та Білоруссю для отримання інформації щодо обставин зникнення Павла Гриба.
- **Вимагати від Російської Федерації** забезпечити доступ до Павла Гриба українського Консула та/або Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини.

Ми закликаємо також міжнародну спільноту, ООН, ОБСЄ, ЄС, США — вимагати від Російської Федерації надати родині Павла Гриба, його адвокату, а також Україні вичерпну інформацію

щодо місця тримання Павла Гриба, обвинувачень, які висунуті Павлові, його стану здоров'я, а також забезпечити Павлові доступ до належного та якісного медичного обслуговування та лікування, а також до українського Консула і незалежного адвоката.

Ігор Гриб, батько Павла

Ольга Гриб, сестра Павла

Марія Томак, координатор Медійної ініціативи за права людини

Олександра Дворецька, голова правління Благодійного фонду «Восток-SOS»

Олександра Матвійчук, голова правління Центру Громадянських Свобод

Ігор Котелянець, від імені Об'єднання родичів політв'язнів Кремля

Людмила Козловська, президент Фундації «Відкритий Діалог»

Галина Койнаш, член Харківської правозахисної групи

(Заява відкрита до підписання)